

***Zásuvka a zástrčka

V běžné síťové zásuvce je tedy **fázové napětí**, takže její pravá zdířka je spojena se **středním vodičem** a druhá (levá) s **fázovým vodičem**. Střední vodič (dříve **nulovací vodič**) je přiváděn nejdříve k ochrannému kolíku a z něho k pravé zdířce. **Dotyk fázového vodiče rukou nebo vodivým předmětem je životu nebezpečný!**

Obr. 206

Střední vodič má barvu světle modrou (a to jak v izolaci, tak bez izolace), fázové vodiče v izolaci pak mají barvu černou nebo hnědou. Jsou tyto vodiče bez izolace, mají barvu oranžovou.

Do zásuvky zasunujeme zástrčku (vidlici) se šňůrou, jejíž konec je buď trvale spojen s elektrickým spotřebičem (stolní lampa, televizor, ...) nebo je u starších elektrických spotřebičů ukončen násuvkou, která se nasunuje na vidlici spotřebiče (přenosný elektrický vaříč, remoska, ale i počítač, ...). Šňůra spojující zástrčku se spotřebičem je trojžilová: jedna žíla je po zasunutí do zásuvky spojena s fázovým vodičem, druhá se středním vodičem a třetí s ochranným kolíkem. Tato třetí žíla (ochranný vodič) je připojena ke krytu (kostře) elektrického spotřebiče. Dojde-li k nežádoucímu styku fázového vodiče s krytem (kostrou) elektrického spotřebiče, vytvoří se obvod, jehož proud přetaví **pojistku** a na kovových částech elektrického spotřebiče se nevytvoří nebezpečné **dotykové napětí**.

Některé elektrické spotřebiče (holicí strojek, televizor, ...) mají jen dvoužilové šňůry bez ochranného vodiče. Použití těchto vodičů je dovoleno u elektrických spotřebičů, jejichž okruh je přesně stanoven předpisy. Jedná se např. o nepřenosné nebo málo přemístované elektrické spotřebiče, u nichž se používá dvoužilová šňůra z polyvinylchloridu. Jsou to spotřebiče v izolačních krytech (televizor, lednička, ...) nebo takové, kde jsou vnitřní kovové části chráněny nejen krytem z plastické hmoty, ale plastická hmota je použita i k mechanickému spojení elektromotorku s kovovými nožíky (vysoušeč vlasů, holicí strojek, ...).

© Encyklopedie Fyziky (<http://fyzika.jreichl.com>); Jaroslav Reichl, Martin Všeticka

Licence <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> zakazuje úpravy a komerční distribuci.